

У випадку повторного насильства в сім'ї, працівник поліції усно роз'яснює особі, яка свідомо спровокувала, положення статті Закону, які він вимушений застосувати, якщо свідомі провокації актів насильства будуть тривати. Але й в тому випадку жодній жертві не повинно бути винесено офіційного попередження про неприпустимість віктимної поведінки щодо насильства в сім'ї відокремлено, без одночасного винесення офіційного попередження про неприпустимість вчинення насильства в сім'ї кривднику. Якщо жертва насильства діє несвідомо та не має певних нахилів до агресивних дій, то винесення офіційного попередження про неприпустимість віктимної поведінки щодо насильства в сім'ї є безпідставним, а її потрібно спрямовувати до спеціалізованих установ або громадських організацій, які займаються проблемою насильства в сім'ї, де їй допоможуть розібратися у ситуації та власній поведінці.

За останні кілька років було зроблено серйозні кроки щодо протидії насильству. Зокрема: вдосконалення національного законодавства, прийняття національних програм і стратегій, проведення масштабних досліджень ситуації щодо насильства, розроблено і впроваджено в закладах освіти різні моделі профілактики насильства і реагування на його випадки, методичні посібники, інформаційні матеріали, навчання педагогічних працівників [3].

Список використаних джерел

1. Закон України про запобігання та протидію домашньому насильству від 07.12.2017 № 2229-VIII.
2. Методичні рекомендації про організацію роботи ОВС щодо профілактики злочинів, які вчиняються в сімейному середовищі. Психологічні аспекти дій працівника міліції у випадку насильства в сім'ї / Укладачі: Ю.В. Онишко, Т.Р. Морозова, О.В. Осіпов. – Київ, 2002. – 28 с.
3. Методичні рекомендації щодо організації роботи дільничних інспекторів міліції з протидії насильству в сім'ї / Укладачі: Запорожцев А.В., Брижик В.О., Мусієнко О.М., Забрда Д.Г., Басиста І.В.. – Попередження домашнього насильства. Навчальний посібник для консультантів «Гарячих ліній»/ Упорядники: Краснова О.В., Калашник О.А. – Київ, 2016. – 90 с.

Шармар О. М.,

доцент кафедри кримінального права
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

УДОСКОНАЛЕННЯ ПОНЯТТЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОСТУПКУ, ПЕРЕДБАЧЕНОГО КРИМІНАЛЬНИМ КОДЕКСОМ УКРАЇНИ

Із набранням чинності змін до Кримінального кодексу України з 1 липня 2020 р. кримінальним проступком є передбачене цим Кодексом діяння (дія чи бездіяльність), за вчинення якого передбачене

основне покарання у виді штрафу в розмірі не більше трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або інше покарання, не пов'язане з позбавленням волі [1].

Аналізуючи зміст санкцій деяких норм Особливої частини Кримінального кодексу (ч. 1 ст. 184, ч. 1 ст. 185, ч. 1 ст. 192, ст. 193, ст. 195 ч. 1 ст. 197-1, ст. 339, ч. 1 ст. 343, ст. 351-1, ст. 351-2, ч. 1 ст. 353, ч. 1 ст. 355, ст. 356, ч. 1, 2, 4 т. 358 КК України тощо) [1], в яких передбачено покарання у виді арешту, виходячи з визначення кримінального проступку, виникає питання чи відноситься вид покарання арешт до покарання, не пов'язаного з позбавленням волі? Із цього приводу необхідно зазначити, що згідно з ч. 1 ст. 60 КК України покарання у виді арешту полягає в триманні засудженого в умовах ізоляції і встановлюється на строк від одного до шести місяців. Відповідно до ч. 1 ст. 63 КК України покарання у виді позбавлення волі полягає в ізоляції засудженого та поміщенні його на певний строк до кримінально-виконавчої установи закритого типу [1].

Згідно з ч. 1 ст. 50 Кримінально-виконавчого кодексу (далі КВК) України особи, засуджені до арешту, відбувають покарання, як правило, за місцем засудження в арештних домах, а військовослужбовці – на гауптвахтах. Згідно з ч. 1 ст. 51 КВК України засуджені до покарання у виді арешту тримаються в умовах ізоляції з роздільним триманням чоловіків, жінок, неповнолітніх, засуджених, які раніше притягалися до кримінальної відповідальності, засуджених, які раніше відбували покарання в місцях позбавлення волі, і засуджених, які раніше працювали в суді, органах прокуратури, юстиції та правоохоронних органах. Іноземні громадяни і особи без громадянства, як правило, тримаються окремо від інших засуджених. На засуджених до арешту поширюються права, обов'язки, заборони і обмеження, встановлені кримінально-виконавчим законодавством для осіб, які відбувають покарання у виді позбавлення волі (ч. 2 ст. 51 КВК України) [2]. Враховуючи положення КВК України та законодавче формулювання покарання арешту (ч. 1 ст. 60 КК України) можна зробити висновок, що за змістом арешт має характер позбавлення волі (свободи). У зв'язку з цим, керуючись формою закону про кримінальну відповідальність кримінальні правопорушення, які містять вид покарання арешт, можна віднести до проступків. Однак, керуючись змістом покарання арешту, враховуючи порядком його відбування, фактичне позбавлення волі засудженого, його статус, кримінальні правопорушення, які в санкції передбачають покарання арешт можна віднести до злочинів.

Вважаю за необхідне зазначити, що зміст Постанови Судової палати у кримінальних справах Верховного Суду України від 26 жовтня 2017 року № 5-121кс(15)17, в якій зазначено, що положення ч. 5 ст. 72 КК в редакції Закону № 838-VIII слід тлумачити таким чином, що в ній фактично використане родове поняття позбавлення волі, яке складає зміст двох видів покарань: позбавлення волі на певний строк і довічного позбавлення волі [3].

Враховуючи викладене, з метою уникнення проблемних питань при встановленні, які саме кримінальні правопорушення відносяться до проступків, а які до злочинів, вважаю за необхідне уточнити поняття кримінального проступку і викласти його в наступній редакції:

«Кримінальним проступком є передбачене цим Кодексом діяння (дія чи бездіяльність), за вчинення якого передбачене основне покарання у виді штрафу в розмірі не більше трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або інше покарання за винятком покарання у виді позбавлення волі».

Список використаних джерел

1. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень: Закон України від 22 листопада 2018 року № 2617-VIII. Відомості Верховної Ради, 2019, № 17, ст. 71.

2. Кримінально-виконавчий кодекс від 11 липня 2003 року.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1129-15/print>.

3. Постанова Судової палати у кримінальних справах Верховного Суду України від 26 жовтня 2017 року № 5-121кс (15)17.
URL: <https://sudpraktika.wordpress.com/%D0>.

Шведова Г. Л.,

доцент кафедри правового забезпечення безпеки бізнесу Київського національного торговельно-економічного університету, кандидат юридичних наук, доцент

ФОРМИ РЕАЛІЗАЦІЇ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА КОРУПЦІЙНІ ЗЛОЧИНИ В УКРАЇНІ

Більшість змін та доповнень до КК України, які відбулися за роки його існування, є наочним підтвердженням висловленої тези – зміни були викликані зобов'язаннями, прийнятими на себе Україною при підписанні та ратифікації відповідних міжнародних угод і належать до так званих конвенційних норм.

Визнано, що корупційна злочинність – головний ризик інтеграції України до Європейського співтовариства. У зв'язку з цим, наша держава, приєднавшись до ряду конвенцій, прийняла на себе зобов'язання привести кримінальне законодавство, зокрема в сфері протидії корупції, до міжнародних стандартів. Це, перш за все, стосується запровадження єдиних засобів протидії корупційній злочинності, визначення єдиних мінімальних та максимальних санкцій за вчинення корупційних злочинів, а також вироблення єдиних підходів до застосування кримінального покарання.

На реалізацію антикорупційної стратегії в Україні спрямовано такі зміни до кримінального законодавства за останні роки, як: легальне закріплення визначення поняття «корупційний злочин» у примітці до ст. 45 КК України; збільшення санкцій статей Особливої частини КК, які